

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ЛЬВІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ імені ІВАНА ФРАНКА

Кафедра маркетингу

“ЗАТВЕРДЖУЮ”

Завідувач кафедри

_____ проф. Майовець Є. Й.

30 серпня 2023 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
ЕКОНОМІЧНА БЕЗПЕКА В СФЕРІ МАРКЕТИНГУ

освітній рівень: другий (магістерський) рівень вищої освіти
галузь знань 07 «Управління та адміністрування»
спеціальність 075 «Маркетинг»
освітньо-професійна програма «Маркетинг»

Факультет економічний

2023– 2024 навчальний рік

Робоча програма навчальної дисципліни «Економічна безпека в сфері маркетингу» для студентів освітньо-професійної програми «Маркетинг» за спеціальністю 075 «Маркетинг» (другий (магістерський) рівень вищої освіти).

Розробник: Врублевська Олена Василівна, кандидат економічних наук, доцент,
доцент кафедри маркетингу.

Робочу програму схвалено на засіданні кафедри маркетингу

Протокол від 30 серпня 2023 року № 1

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, освітній ступінь	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів – 4	Галузь знань: 07 «Управління та адміністрування»	Вибіркова	
Модулів – 1	Спеціальність: 075 «Маркетинг»	Рік підготовки	
Змістових модулів – 2		1-й	
Загальна кількість годин – 120		Семестр	
		2-й	-
		Лекції	
Тижневих годин для денної форми здобуття освіти: аудиторних – 3 самостійної роботи студента – 4,5	Освітній ступінь: магістр	16 год.	-
		Практичні, семінарські	
		32 год.	-
		Самостійна робота	
		72 год.	-
		Вид контролю:	
		Залік	

Примітка.

Співвідношення кількості годин аудиторних занять до самостійної роботи становить для денної форми навчання 0,67.

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Метою вивчення вибіркової дисципліни ПП2.1.2.02 «Економічна безпека в сфері маркетингу» є формування в здобувачів освіти компетентностей, необхідних для реалізації маркетингової діяльності та ведення бізнесу в цілому з урахуванням невизначеності, різного роду ризиків та небезпек, що виникають в маркетинговому середовищі.

Предметом вивчення дисципліни «Економічна безпека в сфері маркетингу» є засади управління економічною безпекою в організації та реалізації маркетингової діяльності в умовах невизначеності.

Основними завданнями дисципліни є:

- ознайомлення студентів з теоретичними засадами забезпечення

економічної безпеки, безпеки господарської діяльності економічного суб'єкта та соціально-економічних систем вищого рівня та управління ризиками діяльності;

- формування умінь прийняття маркетингових рішень в умовах невизначеності;
- розвиток навичок самостійної та групової роботи, використання наукових, статистичних, нормативних джерел, включаючи англomовні.

Вивчення дисципліни сприяє формуванню таких компетентностей, передбачених освітньо-професійною програмою:

інтегральна компетентність (ІК) – здатність розв'язувати складні задачі і проблеми в сфері маркетингу у професійній діяльності або у процесі навчання, що передбачає проведення досліджень та/або здійснення інновацій та характеризується невизначеністю умов і вимог.

загальна компетентність:

ЗК1. Здатність приймати обґрунтовані рішення

спеціальні компетентності:

СК1. Здатність логічно і послідовно відтворювати та застосовувати знання з найновіших теорій, методів і практичних прийомів маркетингу.

СК5. Здатність до діагностування маркетингової діяльності ринкового суб'єкта, здійснення маркетингового аналізу та прогнозування.

СК7. Здатність розробляти і реалізовувати маркетингову стратегію ринкового суб'єкта та шляхи її реалізації з урахуванням міжфункціональних зв'язків.

СК8. Здатність формувати систему маркетингу ринкового суб'єкта та оцінювати результативність і ефективність її функціонування.

У процесі вивчення дисципліни формуються такі програмні **результати навчання**:

ПРН 1 Знати і вміти застосовувати у практичній діяльності сучасні принципи, теорії, методи і практичні прийоми маркетингу.

ПРН 4 Вміти розробляти стратегію і тактику маркетингової діяльності з урахуванням крос-функціонального характеру її реалізації.

ПРН 7 Вміти формувати і вдосконалювати систему маркетингу ринкового суб'єкта.

ПРН 10 Обґрунтовувати маркетингові рішення на рівні ринкового суб'єкта із застосуванням сучасних управлінських принципів, підходів, методів, прийомів.

У результаті вивчення дисципліни «Економічна безпека в сфері маркетингу» студент повинен:

знати:

- засади управління економічною безпекою соціально-економічних систем, безпекою виробництва і споживання;
- види загроз економічній безпеці, модель ESG-ризиків;
- основи ризик-менеджменту;

розуміти:

- наслідки загроз для маркетингової діяльності та бізнесу в цілому;

вміти:

- ідентифікувати критично важливі ресурси діяльності;
- виявляти і аналізувати загрози для економічної безпеки;
- визначати стратегічні пріоритети розвитку компанії та планувати маркетингову діяльність в умовах невизначеності, забезпечуючи належну обачність і управління ризиками для бренду;
- аналізувати загрози в ланцюгах постачання, включаючи кіберзагрози;
- розробляти план менеджменту в надзвичайних ситуаціях і відно.

3. Програма навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1.

Тема 1. Концепція економічної безпеки і порядок денний курсу

Актуальність курсу для маркетологів і менеджерів. Проблеми безпеки і тематичний простір дисципліни. Ключові концепції: економічна безпека, невизначеність, ризики, виклики.

Сутність економічної безпеки. Підходи до визначення поняття економічної безпеки держави та підприємництва. Види, чинники, критерії та завдання економічної безпеки.

Економічна безпека підприємництва у системі безпеки національної економіки.

Тема 2. Економічна безпека підприємства

Загрози діяльності підприємства. Критична сировина і ресурсна безпека. Стратегічний матеріал.

Джерела загроз. Реалізація загрози. Рейдерство, грінмейл, силове підприємництво. Економічні злочини, шахрайство.

Елементи системи безпеки та оцінювання економічної безпеки підприємства. Функції та структура системи економічної безпеки підприємства.

Тема 3. Економічна безпека і ризики в маркетингу

Ринковий ризик і ризики в маркетингу.

Вплив ESG-факторів на економічну безпеку підприємства і концепція матеріальності.

Маркетингова належна обачність.

Безпека споживання.

Система швидкого сповіщення про непродовольчі товари, що створюють серйозний ризик - RAPEX (Rapid Alert System for non-food products posing a serious risk).

Європейська система швидкого оповіщення про харчові продукти і корми RASFF.

Ризики, пов'язані з продуктом.

Міжнародні стандарти ISO 10377 “Consumer product safety – Guidelines for suppliers”, ISO 10393 “Consumer product recall – Guidelines for suppliers”.

Тема 4. Види і аналіз ризиків

Ключові характеристики ризику та класифікація ризиків. Аналіз ризиків та методи їх оцінювання. Основи ризик-менеджменту. Матриця ризику.

Змістовий модуль 2.

Тема 5. Управління ризиками

Стандарти управління ризиками. Міжнародний стандарт ISO 31000:2018 «Управління ризиками – Рекомендації».

Оцінка ризиків для бізнесу. Методи управління ризиками. Карта ризиків. Ризик-апетит. Критерії прийняття рішення в умовах невизначеності.

Тема 6. Управління ризиками для бренду

Маркетинг і грамотність у питаннях управління ризиками.

Визначення ризику для бренду. Модель ризику для бренду.

Прийняття ризику на себе.

Термінологія управління ризиками.

Ідентифікація ризику та управління ним.

Моделювання ризику.

Прогрес в управлінні ризиком.

Тема 7. Охорона інтелектуальної власності в маркетингу

Порушення в сфері інтелектуальної власності та їх наслідки для економічної безпеки бізнесу.

Поняття та види права інтелектуальної власності.

Авторське право та суміжні права.

Право промислової власності.

Засоби індивідуалізації учасників цивільного обороту, товарів і послуг як об'єкт права інтелектуальної власності.

Нетрадиційні об'єкти права інтелектуальної власності. Правова охорона комерційної таємниці.

Боротьба з порушеннями права інтелектуальної власності.

4. Структура навчальної дисципліни і теми занять

Тиждень навчання	Теми лекцій	Теми практичних / семінарських занять	Кількість годин											
			усього	денна форма					усього	Заочна форма				
				у тому числі						у тому числі				
				л	п	лаб	інд	с.р.		л	п	лаб	інд	с.р.
2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13			
Змістовий модуль 1														
1	Тема 1. Концепція економічної безпеки і порядок денний курсу	Семінар «Економічна безпека ЄС – 1»		2	2			4		2				4
2		Семінар «Економічна безпека ЄС – 2»			2			4						4
3	Тема 2. Економічна безпека підприємства	Практичне заняття «Джерела і глобальні ланцюги постачання»		2	2			4		2	2			8
4		Практичне заняття «Система швидкого оповіщення ЄС про небезпечну продукцію (RAPEX) і безпека споживчих товарів у країнах ОЕСР»			2			4			2			8
5	Тема 3. Економічна безпека і ризики в маркетингу	Практичне заняття «Європейська система швидкого оповіщення про харчові продукти і корми RASFF»		2	2			4		2				8
6		Практичне заняття «Аналіз ESG-ризиків»						4						8
7	Тема 4. Види і аналіз ризиків МК-1	Практичне заняття «Прийняття рішень в умовах невизначеності»		2	2			4		2				8

8		Практичне заняття «Аналіз ризиків для бізнесу (на прикладі компанії)»			2			8			2			8
	Разом за змістовим модулем 1		45	8	16			36						56
Змістовий модуль 2														
9	Тема 5. Управління ризиками	Семінар «Ризики в маркетингу -1»		2	2			4		2				5
10		Семінар «Ризики в маркетингу -2»			2			4						5
11	Тема 6. Управління ризиками для бренду	Семінар «Управління ризиками для бренду»		2	2			4		1				5
12		Семінар «Охорона інтелектуальної власності в маркетингу»			2			4						5
13	Тема 7. Охорона інтелектуальної власності в маркетингу	Практичне заняття «Розроблення плану менеджменту в надзвичайних ситуаціях і відновлення діяльності»		2	2			4		1	2			5
14		Семінар «Управління кібербезпекою в ланцюгу постачання»			2			4						5
15	МК-2	Практичне заняття «Цифровізація і кібербезпека»		2	2			4						7
16		Захист індивідуальних завдань			2			8						7
	Разом за змістовим модулем 2			8	16			36						44
	Усього		120	16	32			72	120	12	8			100

5. Теми практичних (семінарських) занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		денна	заочна
1	Семінар «Економічна безпека ЄС – 1»	2	
2	Семінар «Економічна безпека ЄС – 2»	2	
3	Практичне заняття «Джерела і глобальні ланцюги постачання»	2	2
4	Практичне заняття «Система швидкого оповіщення ЄС про небезпечну продукцію (RAPEX) і безпека споживчих товарів у країнах ОЕСР»	2	2
5	Практичне заняття «Європейська система швидкого оповіщення про харчові продукти і корми RASFF»	2	
6	Практичне заняття «Аналіз ESG-ризиків»	2	
7	Практичне заняття «Прийняття рішень в умовах невизначеності»	2	
8	Практичне заняття «Аналіз ризиків для бізнесу (на прикладі компанії)»	2	2
9	Семінар «Ризики в маркетингу -1»	2	
10	Семінар «Ризики в маркетингу -2»	2	
11	Семінар «Управління ризиками для бренду»	2	
12	Семінар «Охорона інтелектуальної власності в маркетингу»	2	
13	Практичне заняття «Розроблення плану менеджменту в надзвичайних ситуаціях і відновлення діяльності»	2	2
14	Семінар «Управління кібербезпекою в ланцюгу постачання»	2	
15	Практичне заняття «Цифровізація і кібербезпека»	2	
16	Захист індивідуальних завдань	2	
	Всього	32	8

6. Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		денна	заочна
1	Семінар «Економічна безпека ЄС – 1»	4	4
2	Семінар «Економічна безпека ЄС – 2»	4	4
3	Практичне заняття «Джерела і глобальні ланцюги	4	8

	постачання»		
4	Практичне заняття «Система швидкого оповіщення ЄС про небезпечну продукцію (RAPEX) і безпека споживчих товарів у країнах ОЕСР»	4	8
5	Практичне заняття «Європейська система швидкого оповіщення про харчові продукти і корми RASFF»	4	8
6	Практичне заняття «Аналіз ESG-ризиків»	4	8
7	Практичне заняття «Прийняття рішень в умовах невизначеності»	4	8
8	Практичне заняття «Аналіз ризиків для бізнесу (на прикладі компанії)»	8	8
9	Семінар «Ризики в маркетингу -1»	4	5
10	Семінар «Ризики в маркетингу -2»	4	5
11	Семінар «Управління ризиками для бренду»	4	5
12	Семінар «Охорона інтелектуальної власності в маркетингу»	4	5
13	Практичне заняття «Розроблення плану менеджменту в надзвичайних ситуаціях і відновлення діяльності»	4	5
14	Семінар «Управління кібербезпекою в ланцюгу постачання»	4	5
15	Практичне заняття «Цифровізація і кібербезпека»	4	7
16	Захист індивідуальних завдань	8	7
	Всього	72	100

7. Методи навчання

Результати навчання	Методи навчання і викладання	Методи оцінювання досягнення результатів навчання
Знання і розуміння	Методи передачі і сприйняття навчальної інформації, пробудження дослідницького інтересу (лекції, ілюстрації, презентації)	Оцінювання підготовлених виступів (презентацій), виконаних практичних робіт, модульне тестування.
Розуміння, уміння, навички	Залучення здобувача до активної навчальної діяльності – розв'язання задач, виконання інтерактивних вправ, аналіз ситуацій, опрацювання літератури, підготовка виступів, складання модульних і підсумкового тестів (практичні та семінарські заняття,	Оцінювання підготовлених виступів (презентацій), виконаних практичних робіт, модульне тестування.

	самостійна робота).	
--	---------------------	--

8. Методи контролю

При викладанні дисципліни використовуються такі методи контролю: поточний контроль здійснюється під час проведення практичних (семінарських) занять;

проміжний (модульний) контроль проводиться два рази впродовж семестру.

Формою підсумкового контролю є семестровий залік.

З метою перевірки якості підготовки, знань, умінь студента використовуються такі засоби діагностики:

для поточного контролю – усне опитування, письмові завдання (тести), інтерактивні вправи, підготовка студентами виступів і презентацій, розв'язування задач;

для проміжного (модульного) контролю – письмові завдання (тести).

Відповідно до п. 2.4.1.3 Положення про контроль та оцінювання навчальних досягнень здобувачів вищої освіти Львівського національного університету імені Івана Франка, введеного в дію наказом ректора від 02.03.2020 № 0-2, семестровий залік не передбачає написання підсумкової семестрової контрольної роботи. Семестровий залік не передбачає також обов'язкової присутності здобувачів вищої освіти, і викладач проставляє його за умови, що здобувач вищої освіти виконав усі види навчальної роботи, визначені робочою навчальною програмою дисципліни, та отримав позитивні підсумкові оцінки за кожен із модулів.

9. Розподіл балів за вивчення дисципліни і шкала оцінювання

Остаточною оцінкою з дисципліни за семестр є підсумкова семестрова оцінка, що складається з балів поточного і модульного (проміжного) контролю. Розподіл балів за видами контролю спрямований на заохочення регулярного, систематичного виконання студентом завдань.

Поточний контроль – 70 балів

Модульний контроль-1 – 15 балів

Модульний контроль-2 – 15 балів

Всього балів за вивчення дисципліни – 100.

Шкала оцінювання: національна та ЄКТС

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ЄКТС	Оцінка за національною шкалою
90 – 100	A	Зараховано
81-89	B	

71-80	C	
61-70	D	
51-60	E	
21-50	FX	не зараховано з можливістю повторного складання
0-20	F	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

* кількість балів для оцінок «незадовільно» (FX і F) визначається Вченими радами факультетів.

10. Рекомендована література

Базова

1. Abrahams, D. Brand Risk: Adding Risk Literacy to Brand Management. Gover. 2008. 212 с.
<https://ftp.isdi.co.cu/Biblioteca/BIBLIOTECA%20UNIVERSITARIA%20DEL%20ISDI/COLECCION%20DE%20LIBROS%20ELECTRONICOS/LE-1212/LE-1212.pdf>
2. Baranoff, E., Brockett, P. L., Kahane, Y.. Enterprise and Individual Risk Management. 2012. 1242 с. // <https://2012books.lardbucket.org/pdfs/enterprise-and-individual-risk-management.pdf>.
3. FUNDAMENTALS OF RISK MANAGEMENT. EWF-644-08. European Federation for welding, Joining and Cutting (EWF). 2012.
<https://www.yumpu.com/en/document/view/3994672/fundamentals-of-risk-management-ewf>
4. Greene, M. R. (1968). Market Risk—An Analytical Framework. Journal of Marketing, 32(2), 49–56. <https://doi.org/10.1177/002224296803200208>.
5. Hopkin, P. Fundamentals of Risk Management: Understanding, evaluating and implementing effective risk management. 4th ed. Kogan Page Limited. 2017. 489 с.
6. OECD (2016) Report on international consumer product safety risk assessment practices. DSTI/CP/CPS(2015)13/FINAL.
7. Passenheim, O. Enterprise Risk-Management. Ventus Publishing ApS, 2010. 38 с. // www.bookboon.com.
8. Rutkauskas, Aleksandras & Ginevičius, Adomas. (2011). Integrated Management of Marketing Risk and Efficiency. Journal of Business Economics and Management. 12. 1-23. 10.3846/16111699.2011.555357.
9. Антонюк К. І. Забезпечення безпеки споживання в Україні в процесі євроінтеграції: теоретико-методологічні основи та прикладні аспекти : монографія / Запоріжжя : ФОП Мокшанов В. В., 2020. – 452 с.
10. Донець Л. І. Економічні ризики та методи їх вимірювання: Навчальний посібник. — К.: Центр навчальної літератури, 2006. — 312 с.
11. Економічна безпека підприємства: Підручник. За ред. Дідика А.М. Львів: НУ «Львівська політехніка», ТзОВ «Видавнича група «Бухгалтери України», 2019. 624 с.
12. Економічний ризик: методи оцінки та управління [Текст] : навч. посібник / [Т. А. Васильсва, С. В. Леонов, Я. М. Кривич та ін.] ; під заг. ред. д-ра екон. наук, проф. Т. А. Васильсвої, канд. екон. наук Я. М. Кривич. – Суми : ДВНЗ “УАБС НБУ”, 2015. – 208 с.
13. Зубок М.І. Інформаційна безпека в підприємницькій діяльності. К.: ГНОЗІС, 2015. 216

- с.
14. Інтелектуальна власність: навч. посібник [для студ. вищ. навч. закл.] / За заг ред канд. юрид. наук, доц. Нестерцової-Собакарь О.В. Дніпро: Дніпроп. держ. ун-т внутр. справ, 2017. 140 с.
 15. Крегул Ю.І., Банк Р.О. Безпека підприємницької діяльності в Україні: адміністративно-правовий аспект : монографія. Київ : Київ. нац. торг.-екон. ун-т, 2015. 240 с.
 16. Овандер Н. Огляд міжнародних та українських стандартів з управління ризиками з погляду сучасних викликів та загроз. Економіка та суспільство, Випуск # 27, 2021. DOI: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2021-27-26>.
 17. Роголь Г. Управління ризиками відповідно до стандарту ISO 31000:2018 // <https://ohoronapraci.com.ua/interviews/560354-upravlinnya-ryzykamy-vidpovidno-do-standartu-iso-310002018>
 18. Семків В. О., Шандра Р. С. Інтелектуальна власність : підручник для студентів неюридичних факультетів. Львів: Галицький друкар, 2015. 280 с.
 19. Чуба Н. В. Економічна безпека у сфері маркетингу: Курс лекцій. – Навчально-методичний посібник. – Львів: ЛНУ імені Івана Франка, 2018.
 20. Ярмач О. В. Економічна безпека підприємства: навчальної-методичний посібник для студентів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти галузі знань 05 «Соціальні та поведінкові науки» спеціальності 051 «Економіка» спеціалізації «Бізнесекономіка». Харків: Нац. юрид. ун-т ім. Ярослава Мудрого, 2020. 92 с.

Допоміжна

21. 2022 Intellectual property SME scoreboard. European Union Intellectual Property Office, 2022 // https://euipo.europa.eu/tunnel-web/secure/webdav/guest/document_library/observatory/documents/IP_sme_scoreboard_study_2022/IP_sme_scoreboard_study_2022_en.pdf.
22. Brand Safety Guide <https://www.appsflyer.com/glossary/brand-safety/>
23. Critical Raw Materials Act // https://en.wikipedia.org/wiki/Critical_Raw_Materials_Act
24. D. Henshel, M.G. Cains, B. Hoffman, T. Kelley. Trust as a Human Factor in Holistic Cyber Security Risk Assessment, Procedia Manufacturing, Volume 3, 2015 , Pages 1117-1124, <https://doi.org/10.1016/j.promfg.2015.07.186>.
25. Enterprises sourcing abroad // https://ec.europa.eu/eurostat/databrowser/view/EGI_SO1__custom_7064541/default/bar?lang=en
26. European Critical Raw Materials Act. https://single-market-economy.ec.europa.eu/publications/european-critical-raw-materials-act_en
27. Global Risks Report 2023 // https://www3.weforum.org/docs/WEF_Global_Risks_Report_2023.pdf.
28. Global value chains and international sourcing statistics - experimental statistics (iss) // https://ec.europa.eu/eurostat/cache/metadata/en/iss_esms.htm.
29. How investors are addressing environmental, social and governance factors in fundamental equity valuation: integrated analysis. PRI Initiative, UNEP Finance Initiative, UN Global Compact, 2013. // <https://www.unpri.org/download?ac=312>.
30. International sourcing // <https://ec.europa.eu/eurostat/web/experimental-statistics/international-sourcing>
31. ISO 31000:2018 «Управління ризиками – Рекомендації». <https://www.iso.org/obp/ui/#iso:std:iso:31000:ed-2:v1:en>
32. Kowalski, P. and C. Legendre (2023), "Raw materials critical for the green transition: Production, international trade and export restrictions", OECD Trade Policy Papers, No.

- 269, OECD Publishing, Paris, <https://doi.org/10.1787/c6bb598b-en>.
33. Materiality matters: Targeting the ESG issues that can impact performance - the material ESG score.- Russell Investments, 2018. // <https://russellinvestments.com/-/media/files/us/insights/institutions/governance/materiality-matters.pdf?la=en>.
 34. OECD. Consumer Product Safety. <https://www.oecd.org/sti/consumer/consumer-product-safety.htm>
 35. PRODUCT RISK ASSESSMENT PRACTICES OF REGULATORY AGENCIES: Summary of discussions at Workshops and Meetings of the OECD Working Party on Consumer Product Safety. DSTI/CP/CPS(2014)6/FINAL. OECD. 2016.
 36. Proposal for a REGULATION OF THE EUROPEAN PARLIAMENT AND OF THE COUNCIL establishing a framework for ensuring a secure and sustainable supply of critical raw materials and amending Regulations (EU) 168/2013, (EU) 2018/858, 2018/1724 and (EU) 2019/1020. <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=CELEX%3A52023PC0160&qid=1690886431044>
 37. Rapid Alert System for Food and Feed (RASFF). https://food.ec.europa.eu/safety/rasff_en
 38. RASFF Window. Consumers Portal. <https://webgate.ec.europa.eu/rasff-window/screen/consumers>
 39. Strategic material // https://en.wikipedia.org/wiki/Strategic_material
 40. Sunjka, Nikola. International sourcing, business functions and global value chains // https://ec.europa.eu/eurostat/statistics-explained/index.php?title=International_sourcing,_business_functions_and_global_value_chains#Moving_business_functions_abroad.
 41. Supply chain security guidance // <https://www.ncsc.gov.uk/collection/supply-chain-security>.
 42. Vlad, V. C., Luca, F.-A. ESG Marketing Model: A New Paradigm To Understand The Impact. // SEA - Practical Application of Science, Romanian Foundation for Business Intelligence, Editorial Department, issue 22, pages 85-89, May. // <https://ideas.repec.org/a/cmj/seapas/y2020i22p85-89.html>.
 43. Атаки через ланцюжки постачань. Доповідь НІСД. // <https://niss.gov.ua/publikatsiyi/analitichni-dopovidi/ataky-cherez-lantsyuzhky-postavok-formuvannya-stratehichnoyi>.
 44. Держпродспоживслужба. RASFF - європейська система швидкого оповіщення про харчові продукти і корми. <https://dpss.gov.ua/news/rasff-ievropeiska-systema-shvydkoho-rovishchennia-pro-kharchovi-produkty-i-kormy>
 45. Європейська система швидкого оповіщення про харчові продукти і корми <https://uk.wikipedia.org/>.
 46. Закон України «Про державний ринковий нагляд і контроль нехарчової продукції».
 47. Закон України «Про основні принципи та вимоги до безпечності та якості харчових продуктів»
 48. Закон України «Про охорону прав на знаки для товарів і послуг»
 49. Методичний посібник щодо аспектів управління ризиками, як складової системи внутрішнього контролю у розпорядника бюджетних коштів. Міністерство фінансів України. Київ 2022.
 50. Онлайн-курс «Smart exporter». Принципи й політика харчової безпечності ЄС <https://www.youtube.com/watch?v=coc1QO9gIA0>
 51. Повідомлення RASFF щодо виявлення невідповідної продукції. <https://dpss.gov.ua/news/povidomlennya-rasff-shchodo-viyavlennya-nevidpovidnoyi-produktsiyi>

12. Інформаційні ресурси

52. Національний інститут стратегічних досліджень. <https://niss.gov.ua/>.

53. Lecture on Marketing Risks. <https://www.youtube.com/watch?v=Z3ZTjEEeL2E>
54. Онлайн-курс «Smart exporter». <https://www.youtube.com/watch?v=69-0G8rI0os>
55. Safety Gate // <https://ec.europa.eu/safety-gate-alerts/screen/webReport>